

Juletreets symbolikk

Skal du buke gran eller furu som jule-
tre i år? Furu eller edlere gransorter
har etter hvert overtatt som juletre i
stuene våre. Egentlig har det lite å si-
bare det er et eviggrønt tre du bruker.

Det er opplest og vedtatt at julefeiring-
a vår er lagt til ei tid på året da man
i hedensk tid feiret fruktbarhetsfest.
Kirken har gitt den hedenske feiringa
et nytt innhold og gjort den til sin høy-
tid. Skjønt det er flere kristne samfunn
som fortsatt mener det er ei hedensk
feiring og av den grunn velger bort
både juletre og julegaver.

Skikken med juletre dukket opp i
Tyskland tidlig på 1600-tallet. Først
i 1840-årene er skikken med juletre i
bruk over hele landet vårt.
Alt fra denne tid tillegger dikterne tre-
et symbolske verdier. En dansk prest
skriver bl.a.:

*Se granen den er troens tre,
den har jo kors så mange,
og peker med sin ranke topp
frimodig mot Guds himmel opp
- tross vinternetter lange.*

Juletreet kan minne oss om korset.
Stammen og grenene danner mange
kors, Fra grenene stråler det ut mindre
grener som danner nye kors, og fra de

små grenene eller kvistene stråler det
ut nåler som danner utallige kors.
Og skal vi gjøre det helt "riktig",
planter vi treet i en korsfot (og ikke i
en rund plastdunk med vann!).

En kan også tenke på juletreet som et
bilde på enheten med Kristus. Joh 15,5

*Jeg er vintreet, dere er grenene.
Den som blir i meg og jeg i ham,
han bærer mye frukt,
men uten meg kan dere intet gjøre.*

Vi er podet inn i stammen – og vi skal
bære frukt.

Den første juletrepynt var kurver som
det ble lagt forskjellige frukter oppi.
Dette ble etter hvert bilder på de ånde-
lige frukter som de troende skulle
tjene Gud og sin neste med. Det kan
være en god påminnelse neste gang vi
henger de fargesprakende kulene og
kurvene på treet.

Vil du pynte treet "riktig", skal det
være ei stjerne i toppen, men ikke ei
hvilken som helst stjerne. Det skal
være en Betlehemsstjerne, det vil
si ei femtakket stjerne. De fem tak-
kene skal minne oss om Jesu fem sår.
Dermed er julens viktigste symbol en
påminnelse om hva Jesus har gjort for
oss på korset. Den virkelige grunnen
for vår glede.

Det gikk en del år før lys ble festet til juletreet. I begynnelsen var det sprutende talglys som var de reneste brannbomber. I tillegg til at lyset er blitt en viktig del av pynten, skal det også minne oss om at *Jesus er verden lys, kommet for alle*.

Juletrepynten er blitt omfattende og svært variert med årene. Men det går ikke lang tid før de gis en symbolsk tolkning. Eksempler på dette er: Fugler som symboliserer Den hellige ånd, halmgjenstander som skal minne oss om stallen og krybben, epler om syndefallet, hjerter om Jesu kjærlighet, lenker om at verdens mennesker er som en stor søskenflokk, osv. osv.

Vel. Man kan vel innrømme at noe av dette blir litt kunstig. Så kunstig synes noen, at de bare fnyser av det hele. Og det må det selvsagt være tillatt å gjøre. Men det er mange som gjerne blir med og synger:

*Du grønne, glitrende tre, god dag,
velkommen du som vi ser så gjerne.*

... og så får hver enkelt legge hva de vil i symbolikken.

Grana blir ikke juletre før den hogges av rota og settes i en korsfot. Minnes vi noe om et hvetekorn som måtte dø for at det skulle gi liv til mange? Til liv for oss?

Auda, der var denne symbolikken igjen!

Gledelig jul!

ks

